

KẾ TOÁN QUẢN TRỊ CHI PHÍ MÔI TRƯỜNG TẠI CÁC DOANH NGHIỆP CÀ PHÊ TRÊN ĐỊA BÀN TỈNH ĐẮK LẮK

Nguyễn Hà Hồng Anh¹, Nguyễn Thị Hải Yến¹, Bùi Thị Hiền¹

Ngày nhận bài: 29/6/2021; Ngày phản biện thông qua: 06/7/2021; Ngày duyệt đăng: 30/7/2021

TÓM TẮT

Trên thế giới, kế toán quản trị chi phí môi trường đã được áp dụng cho nhiều ngành nghề, trong nhiều lĩnh vực của các quốc gia khác nhau. Tuy nhiên, ở Việt Nam, công tác kế toán quản trị chi phí môi trường vẫn còn mới trong cả thực tiễn và nghiên cứu. Các nghiên cứu gần đây ở Việt Nam mới chỉ tập trung ở một số ngành nghề tại một số tỉnh, thành phố. Trong số đó, những nghiên cứu về kế toán quản trị chi phí môi trường trong ngành cà phê ở tỉnh Đắk Lắk còn hạn chế. Thông qua việc sử dụng phương pháp tổng hợp, phân tích, so sánh, nghiên cứu này sẽ tập trung đánh giá thực trạng kế toán quản trị chi phí môi trường tại 16 doanh nghiệp cà phê trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk. Kết quả nghiên cứu cho thấy công tác kế toán quản trị chi phí môi trường tại những doanh nghiệp này còn nhiều tồn tại. Từ đó, bài viết đã đưa ra một số khuyến nghị nhằm hoàn thiện kế toán quản trị chi phí môi trường tại những doanh nghiệp được nghiên cứu.

Từ khóa: Kế toán quản trị chi phí môi trường, doanh nghiệp cà phê, Đắk Lắk.

1. MỞ ĐẦU

Phát triển kinh tế kết hợp với việc bảo vệ môi trường nhằm hướng tới mục tiêu phát triển bền vững đang là đòi hỏi tất yếu của xã hội. Đặc biệt, trong bối cảnh ô nhiễm môi trường ngày càng gia tăng thì yêu cầu này ngày càng trở nên cấp thiết. Kế toán quản trị chi phí môi trường được xem là một công cụ hữu hiệu giúp các doanh nghiệp không chỉ cải thiện hiệu quả về môi trường (tăng trách nhiệm môi trường, giảm rủi ro môi trường, sản xuất sản phẩm thân thiện với môi trường) mà còn giúp tăng hiệu quả tài chính (tăng lợi nhuận, tiết kiệm chi phí, sử dụng hiệu quả nguồn tài nguyên) (Bennett & James, 1998), (Le, 2018). Do đó, kế toán quản trị chi phí môi trường đã được nghiên cứu và áp dụng tại nhiều quốc gia ở các châu lục khác nhau trên thế giới như ở châu Âu (Bartolomeo và cộng sự, 2000), châu Mỹ (Timothy, 2010), (Scavone, 2005); châu Phi (Govender, 2016); châu Á (Kokubu và Nashioka, 2005), (Lee, 2010)...

Tuy nhiên, ở Việt Nam, kế toán quản trị chi phí môi trường vẫn còn mới và chưa có nhiều doanh nghiệp vận dụng (Nguyễn Hà Hồng Anh và Nguyễn Thị Thanh Tý, 2021), (Nguyễn Lê Nhân và Mai Thị Quỳnh Như, 2020). Đồng thời, việc nghiên cứu kế toán quản trị chi phí môi trường mới chỉ được thực hiện ở một số ngành nghề như chế biến dầu khí (Hoàng Thị Bích Ngọc, 2017); sản xuất gạch (Le, 2018), (Le & Nguyen, 2019); chế biến thủy sản (Ngô Thị Hoài Nam, 2017)... Trong số đó, những nghiên cứu về kế toán quản trị chi phí môi trường trong các doanh nghiệp cà phê còn hạn chế.

Đắk Lắk là tỉnh sản xuất cà phê lớn nhất cả nước với sản lượng hàng năm đạt trên 476.000 tấn cà phê (Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Lắk, 2020). Cà phê cũng là loại sản phẩm chiếm tỷ trọng lớn trong tổng sản phẩm xã hội và kim ngạch xuất khẩu hàng năm của Tỉnh (Ủy ban nhân dân tỉnh Đắk Lắk, 2019), do đó có nhiều doanh nghiệp hoạt động trong lĩnh vực này. Tuy nhiên, hiện nay công tác kế toán quản trị chi phí môi trường tại các doanh nghiệp cà phê trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk còn nhiều hạn chế. Chính vì vậy, nghiên cứu kế toán quản trị chi phí môi trường trong các doanh nghiệp cà phê trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk là rất cần thiết.

2. NỘI DUNG VÀ PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU

2.1. Mục tiêu nghiên cứu

Nghiên cứu việc áp dụng kế toán quản trị chi phí môi trường tại các doanh nghiệp cà phê trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk.

2.2. Nội dung nghiên cứu

Tìm hiểu thực trạng vận dụng kế toán quản trị chi phí môi trường tại các doanh nghiệp cà phê trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk.

Đưa ra một số khuyến nghị nhằm hoàn thiện công tác kế toán quản trị chi phí môi trường tại các doanh nghiệp cà phê trên địa bàn tỉnh Đắk Lắk.

2.3. Đối tượng nghiên cứu

Công tác kế toán quản trị chi phí môi trường tại 16 doanh nghiệp cà phê thuộc tỉnh Đắk Lắk.

2.4. Phương pháp nghiên cứu

2.4.1. Nguồn dữ liệu

¹Khoa Kinh tế, trường Đại học Tây Nguyên;

Tác giả liên hệ: Nguyễn Hà Hồng Anh; ĐT: 0978311579; Email: nhhanh@ttn.edu.vn.